

Magi i mørket

Lag lyn uten torden - innendørs! Alt du trenger er papir, linjal, sukker og et skikkelig mørkt rom.

AV KRISTIN GREGERS ERIKSEN | PUBLISERT 23. SEP. 2011 | OPPDATERT 4. JUN. 2021

Illustrasjon av hvordan man gjør sukkerlyn eksperimentet

Illustrasjon: Melkeveien designkontor

I dette eksperimentet viser vi deg hvordan du kan lage små lyn av helt vanlig sukker! Når du trykker på og knuser sukker med en gjennomsiktig plastlinjal, forandres den kjemiske bindingen i sukkeret. Da vil du kunne se små "sukkerlyn"!

Du trenger:

- en gjennomsiktig plastlinjal som du ikke er redd for å ødelegge
- litt teip
- noen hvite A4-ark
- strøsukker
- et bord eller en benk
- et helt mørkt rom uten vinduer

Slik gjør du:

1. Inne i det mørke rommet legger du to–tre hvite ark oppå hverandre og teiper disse fast til bordplaten.
2. Strø så sukker i et tynt lag over et 4–5 cm stort område midt på arket.
3. Legg linjalen over sukkeret.
4. Slå av lyset og vent minst ett minutt slik at øynene har vendt seg til mørket. Du skal nesten ikke se det hvite arket.
5. Press så fingertuppene ned mot linjalen, samtidig som du skyver linjalen sakte omkring på arket. Hvis du ser nøyte etter, ser du små lysglimt under linjalen.

Jobb for kommende forskere

Det som skjer i eksperimentet kalles av fagfolk for *triboluminescens*. Det er et skikkelig vanskelig ord, og selve fenomenet er faktisk også så komplisert at forskerne ikke klarer å forklare det ordentlig.

Kanskje det blir du som en dag finner ut hvorfor sukker kan lage små lyn?

Sørg for godt mørkesyn

Du bør ikke være altfor mørkredd for å gjøre eksperimentet. Det må nemlig være skikkelig mørkt i rommet, så tett for annet lys som mulig. Aller best er det med et rom uten vinduer, eller der det fins tette rullegardiner.

Du bør være i rommet i minst ti minutter før du gjør eksperimentet. Da blir øynene dine vant til mørket, slik at du bedre kan se lynene du lager.

Meldinger ved utskriftstidspunkt 11. april 2025, kl. 00.36 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.